

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce M. H.**, zastoupeného JUDr. Alešem Janů, advokátem se sídlem Tábor, Čelkovická 445, proti **žalovanému Krajskému úřadu Jihočeského kraje, se sídlem České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2**, za účasti P. V. a D. V., oba zastoupeni JUDr. Jiřím Vrbou, bytem Tábor, Havanská 2812, a J. J. a B. J., o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 10 Ca 12/2004 - 31 ze dne 31. 3. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadl nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OREG/4433/03/Si ze dne 21. 11. 2003, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu v Táboře (dále jen „stavební úřad“) č. j. SÚ 3015/02-CH, Sk ze dne 14. 5. 2003 a toto rozhodnutí potvrzeno. Posléze uvedeným rozhodnutím stavební úřad v souladu s § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), dodatečně povolil stavbu „přístavba a stavební úpravy sklepů na provozovnu pohostinství“ T., B. čp. 1185 a 1186 na pozemcích parc. č. 798, 804

v katastrálním území T., a to stavebníkům P. V. a D.V. Stěžovatel ve správním řízení vystupoval jako účastník řízení, neboť jeho nemovitost bezprostředně sousedí s pozemkem, na kterém byla stavba provedena.

Podle krajského soudu žalovaný ve správním řízení prokázal soulad stavby s veřejným zájmem ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, a to žádostí o dodatečné povolení stavby a souhlasnými vyjádřeními Okresního úřadu v Táboře, referátu dopravy, vyjádřeními Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, souhlasným stanoviskem Okresní hygienické stanice v Táboře a souhlasným vyjádřením odboru rozvoje Městského úřadu v Táboře. Tyto doklady správní orgány posuzovaly, stejně jako okolnosti konkrétní věci, zejména z toho hlediska, zda je i v zájmu širší veřejnosti, aby stavba byla dodatečně povolena. Soud zvážil, že předmětná přístavba byla na základě kolaudačního rozhodnutí od roku 1991 v provozu a teprve sousedské spory, které nebyly dořešeny, vyústily v podání stěžovatele, ve kterém tvrdil, že byl v řízení o povolení stavby pominut jako účastník řízení. Stěžovatel touto cestou docílil zrušení stavebního povolení, na jehož základě stavebníci v dobré víře realizovali stavbu a posléze ji jedenáct roků provozovali. Postup správních orgánů, které usoudily, že stavebník doložil všechny potřebné doklady k dodatečnému povolení stavby, a které zvážily zájem stavebníků vyplývající z více než desetiletého provozování stavby, označil soud za správní úvahu, která byla vyslovena v mezích zákona. Závěry přijaté správními orgány pak soud označil za správné. Vydanými rozhodnutími nebyl stěžovatel zkrácen na svých právech. Soud ve shodě se správními orgány shledal naplnění podmínek pro dodatečné povolení stavby. K námitce nesouladu stavby s veřejným zájmem soud uvedl, že stavebníci doložili výše uvedené zákonem stanovené doklady. Soud však shledává veřejný zájem i ve skutečnosti, že k celé situaci došlo nezákonným postupem stavebního úřadu, potažmo odvolacího orgánu v roce 1990. Stavebníkům nebylo a ani nemohlo být známo, že pouze pochybením stavebního úřadu nebylo stavební povolení doručeno stěžovateli do vlastních rukou, ale pouze náhradním způsobem. Proto nemohl být podle soudu správný názor správních orgánů, že stavba byla realizována bez stavebního povolení. O existenci stavebního povolení stěžovatel navíc věděl, neboť jej v písemnosti adresované stavebnímu úřadu přesně označil. Stavební povolení v roce 1990 převzala sestra stěžovatele, která v té době bydlela na stejné adrese jako stěžovatel. I z toho lze dovodit, že stěžovatel měl stavební rozhodnutí z roku 1990 k dispozici. Soud tak shledal existenci veřejného zájmu i ve skutečnosti, že nezákonným postupem stavebního úřadu a odvolacího orgánu došlo ke zrušení stavebního povolení u stavby, která na základě stavebního povolení vznikla a byla řádně zkolaudována. Vzhledem k tomu, že kolaudační rozhodnutí zůstalo v platnosti, nastal stav, kdy stavba existovala fakticky bez právního podkladu, tedy faktický stav byl v rozporu se stavem právním, nikoliv však zaviněním stavebníků. Právě v odstranění tohoto stavu je třeba podle soudu též shledat naplnění veřejného zájmu, neboť náprava jiným právním způsobem není možná. Ani další námitky neshledal soud důvodnými: souladem stavby s obecně technickými požadavky na výstavbu s odkazem na § 4 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, se oba správní orgány zabývaly. Z odůvodnění správních rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány hodnotily podmínky stanovené v uvedeném ustanovení, a jestliže jejich splnění shledaly, stalo se tak po ověření skutečného stavu věci. Soud rovněž souhlasil s názorem žalovaného, že stavební úprava provedená v rodinném domě svým začleněním nespadá do kategorie staveb, na které lze vztáhnout v plném rozsahu § 1 vyhlášky č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, ve znění pozdějších předpisů, neboť i přes provedenou úpravu zůstala stavba svým charakterem nezměněna a představuje stále rodinný dům. Stavební úřad, v jehož kompetenci je posouzení dodržování těchto požadavků, posoudil, že v daném případě

se nejedná o služby veřejného stravování, které spadají do režimu uvedené vyhlášky, a že tedy stavebníci nemuseli žádat o výjimku z této vyhlášky. Hodnocení žalovaného, jež považuje takový závěr za správný, posoudil soud rovněž jako správné. Soud nepřisvědčil ani námitkám týkajícím se nedodržení lhůt v řízení ze strany stavebníků. Nejednalo se totiž o lhůty zákonné, nýbrž lhůty stanovené správním úřadem. Pokud stavební úřad prodloužil lhůty stavebníkům původně stanovené a akceptoval doklady předložené v těchto lhůtách, pak tomuto postupu nelze podle soudu vytýkat pochybení. Za chybu nepovažuje soud ani to, že stavební úřad při dodatečném povolení přístavby a stavebních úprav sklepů na provozovnu pohostinství zahrnul do rozhodnutí i přístavbu týkající se proluky mezi domy a kolnami při jižní straně dvojdomku, neboť stavba se dodatečně povoluje za určení konkrétních podmínek, které je dle soudu třeba vztáhnout právě i na tuto část konkrétní přestavby. Celkově měl soud za to, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu s § 3 odst. 4 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť zjištěný stav věci byl dostatečný a shromážděné informace představovaly spolehlivý podklad pro rozhodnutí. Z uvedených důvodů Krajský soud Českých Budějovicích žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovozuje existence důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Za nerozhodný pro posouzení daného případu považuje důvod neexistence stavebního povolení, resp. určení, či vinou byla tato neexistence způsobena. Dokud nemá stavebník pravomocné stavební povolení, nemůže začít stavět. V daném případě však stavebníci zahájili a realizovali stavbu bez pravomocného stavebního povolení. Zásadou § 88 stavebního zákona je odstranění stavby. Pouze výjimečně, za splnění zákonem stanovených podmínek, se odstranění stavby nenařídí. Podmínkou dodatečného povolení staveb podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je soulad realizované stavby s veřejným zájmem. Tento pojem stavební zákon nevymezuje, v uvedeném ustanovení pouze v demonstrativním výčtu uvádí podmínky, bez jejichž splnění nelze o souladu s veřejným zájmem vůbec uvažovat. Ze všech použitelných výkladů § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. doslovného, logického a teleologického, podle stěžovatele vyplývá, že veřejný zájem na dodatečném povolení stavby musí být kromě splnění tam uvedených podmínek prokázán i jinak. Nelze totiž podle stěžovatele přehlédnout, že všechny výslovně citované podmínky jsou podmínkami, jejichž splnění je nezbytné i při řádném povolení stavby, a samy o sobě ještě nic nevypovídají o tom, zda je konkrétní stavba v souladu s veřejným zájmem. Jinými slovy, vyhovění právním předpisům není podstatou veřejného zájmu, nýbrž je prostou právní povinností. Podle stěžovatele lze veřejný zájem spatřovat v realizaci takových staveb, které jsou z objektivních hledisek (celo)společensky zapotřebí a které bez pádných (celo)společenských důvodů nenarušují práva a oprávněné zájmy dotčených fyzických a právnických osob, včetně práv sousedských, což daná stavba venkovní i vnitřní pohostinské provozovny v obytné zástavbě výrazně narušuje. Takto definovaný veřejný zájem nebyl v předchozím správním řízení ani v řízení před soudem prvního stupně prokázán, resp. nebyl předmětem dokazování. Veřejný zájem naopak podle názoru stěžovatele nelze spatřovat v tom, že je třeba dodatečně legalizovat nezákonný postup stavebního úřadu či uvádět stav právní do souladu se stavem faktickým. Subjektivní dobrou vírou stavebníka nelze nahrazovat objektivní existenci stavebního povolení. Stěžovatel je tedy z uvedených důvodů přesvědčen, že nebyly splněny podmínky pro dodatečné povolení stavby postupem podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Stavební úřad tedy měl naříditi odstranění stavby a nikoli ji povolovat. Dále stěžovatel odkázal na námitky, jež uplatnil v žalobě a ve správním řízení, týkající se souladu stavby s podmínkami výslovně uvedenými v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona a rozporu stavby s § 4 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických

požadavcích na výstavbu a s § 4 vyhlášky č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedených důvodů stěžovatel žádá, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil tyto pro jeho rozsudek významné skutečnosti. Dne 30. 10. 2001 bylo rozhodnutím tehdejšího Okresního úřadu v Táboře zrušeno stavební povolení na stavbu „Stavební úpravy rekonstrukce sklepů na provozovnu pohostinství – č.p. 1185 a 1186 T., B. u. na pozemku par.č. 798 a 804 v katastrálním území T., vydané dne 19. 11. 1990 tehdejším Městským národním výborem v Táboře ve prospěch stavebníků, P. V. a D.V.. Důvodem zrušení posléze uvedeného rozhodnutí bylo chybné doručení rozhodnutí stěžovateli. Po dodatečném doručení rozhodnutí v roce 2001 jej stěžovatel napadl odvoláním, kterému odvolací orgán vyhověl. Opatřením č.j. SÚ vl. 1518/02 Sk ze dne 3. 6. 2002 oznámil stavební úřad stavebníkům zahájení řízení o odstranění stavby. Dne 8. 11. 2002 podali stavebníci stavebnímu úřadu žádost o dodatečné stavební povolení stavby „Stavební úpravy sklepů na provozovnu pohostinství v č.p. 1185 a 1186“ na parc. p. č. 798 a 804 v katastrální území T., včetně nové projektové dokumentace. K žádosti byly přiloženy následující listiny: souhlasné vyjádření okresního úřadu Tábor, referátu dopravy ze dne 16. 12. 2002 s tím, že zásobování objektu je možné za dodržení podmínek provozu na pozemních komunikacích; vyjádření Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje ze dne 23. 9. 2002, podle něhož objekt splňuje požadavky požární bezpečnosti dle příslušných technických předpisů požární ochrany a že provozem hostince není z hlediska požární ochrany negativně ovlivněn sousední rodinný dům stěžovatele; souhlasné stanovisko Okresní hygienické stanice v Táboře ze dne 23. 11. 2002 k dodatečnému povolení stavby; a vyjádření Městského úřadu v Táboře, odboru rozvoje ze dne 3. 1. 2003, podle něhož uvedený úřad s předmětnou stavbou z hlediska územního, architektonického a z hlediska památkové péče souhlasí. Dne 14. 8. 2003 vydal stavební úřad rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, a to za podmínek stanovených v rozhodnutí. Podle odůvodnění je umístění stavby v souladu s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování. Stavba je situována v urbanistické ploše, určené k bytové zástavbě, s možností drobné občanské vybavenosti, přičemž tomuto požadavku restaurace vyhovuje. K zájmům chráněným zvláštními předpisy odkázalo odůvodnění rozhodnutí o dodatečném povolení stavby na podmínky, za nichž byla stavba dodatečně povolena, a na podaná stanoviska dotčených správních orgánů, v jejichž působnosti ochrana takových zájmů je.

Nejvyšší správní soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel dle § 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí správního orgánu. Podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídí stavební úřad vlastníku stavby odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy, jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností a dospěl k závěru, že tato kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti dovozuje, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, konkrétně co lze považovat za veřejný zájem ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, resp. zda v daném případě bylo dodatečné povolení v souladu s veřejným zájmem tak, jak to požaduje cit. ustanovení. Pozice krajského soudu a stěžovatele se v této věci rozcházejí. Zatímco krajský soud ve shodě se žalovaným a stavebním úřadem uvádí, že při hodnocení veřejného zájmu je třeba sledovat především splnění v zákoně uvedených kritérií (tj. mj. soulad s územně plánovací dokumentací) a že přihlédnout je třeba i k důvodu, proč bylo původní stavební povolení zrušeno, stěžovatel naopak shledává veřejný zájem v jiných okolnostech než skutečnostech výslovně uvedených v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona (uvozených slovem „zejména“) a důvod neexistence pravomocného stavebního povolení považuje z hlediska aplikace uvedeného ustanovení za zcela nerozhodný. Z uvedených dvou pozic se Nejvyšší správní soud kloní k závěrům krajského soudu, které považuje za zákonu, jakož i obecné spravedlnosti odpovídající.

Předně má Nejvyšší správní soud za to, že má-li být v řízení vedeném podle § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona zkoumán veřejný zájem, musí se tak stát především z hlediska kritérií, jež jsou v tomto ustanovení demonstrativně vypočtena. Soud se neshoduje se stěžovatelem, že k takovému závěru nelze dojít výkladem jazykovým. O opaku svědčí použitá formulace, podle níž je na stavebníkovi, aby prokázal, že jeho stavba je v souladu s veřejným zájmem, *zejména* s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy. Použití jazykového, jakož i systematického výkladu tak v daném případě svědčí o správnosti postupu krajského úřadu. Argument stěžovatele, že požadavky stanovené v § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona musejí být splněny vždy a pouze z nich nelze veřejný zájem dovozovat, lze přijmout pouze z části. Stěžovatel má pravdu v tom, že tyto požadavky jsou kladeny na všechny stavby; pouze mj. při splnění uvedených požadavků lze v rámci standardního stavebního řízení stavbu povolit. Soud však právě v tom shledává důkaz, že jde o kritéria, jimiž je posuzován soulad stavby s veřejným zájmem. Veřejný zájem představuje těžko vymežitelnou a obtížně ohraničitelnou kategorii. Obsah pojmu veřejný zájem je však ve stavebním právu při povolování staveb, jakož i při jejich dodatečném povolování, zhmotněn právě prostřednictvím požadavků vyplývajících z územně plánovací dokumentace, cílů a záměrů územního plánování, obecných technických požadavků na výstavbu, technických požadavků na stavby a zájmů chráněných zvláštními předpisy. Právě stanovením uvedených požadavků je sledováno naplnění veřejného zájmu. Samotný mechanismus pořizování územně plánovací dokumentace je třeba považovat za způsob prosazování veřejného zájmu v dané oblasti, územně plánovací dokumentace jako výsledek takového mechanismu pak tento veřejný zájem odráží. Jestliže je tedy stavba posuzována z pohledu souladu s touto dokumentací, je poměřována i z hlediska veřejného zájmu. To samé platí i o hodnocení souladu stavby s cíli a záměry územního plánování, jež vyplývají z § 1 a § 2 stavebního zákona. Stanovením technických požadavků na výstavbu či stavby je rovněž sledován veřejný zájem, a to zejména zájem na bezpečnosti takové stavby, řádné funkčnosti stavby, a tím i ochraně zdraví uživatelů této stavby, jakož i jiných osob, ochraně životního prostředí apod. Tyto zájmy v žádném případě nelze označit za zájmy čistě soukromé; přinejmenším částečně jsou tyto „vlastnosti staveb“, byť ve vlastnictví jednotlivců a jimi užívaných, v zájmu veřejnosti. I zde tedy platí, že jestliže má být stavba s těmito požadavky v souladu, pak je tento požadavek stanoven za účelem zajištění veřejného zájmu. Konečně i v případě posuzování souladu se zájmy chráněnými zvláštními zákony se jedná o hodnocení, zda je stavba v souladu s veřejným zájmem, resp. jeho dílčí složkou, k jejíž ochraně byl příslušný zákon přijat a jejíž ochranou

byl příslušný dotčený orgán zákonem pověřen (např. soulad se zájmem na požární ochraně, který jistě je zájmem veřejným). Soud tedy uzavírá, že sledování existence veřejného zájmu na dodatečném povolení stavby se musí v každém jednotlivém případě uskutečňovat z hlediska posouzení splnění podmínek uvedených v § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona. Postup krajského soudu, jakož i správních orgánů, které v daném případě při posouzení případnosti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby zkoumaly především splnění předpokladů uvedených v cit. ustanovení za slovem „zejména“, odpovídá tedy zákonu a Nejvyšší správní soud se s ním ztotožňuje. Formulace § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona přitom připouští posouzení existence veřejného zájmu i z jiných hledisek, než těch, jež jsou v něm demonstrativně uvedeny. Správní orgán rozhodující o žádosti o dodatečné povolení stavby by tak měl přihlédnout i k dalším okolnostem případu a posoudit, zda tyto okolnosti existenci veřejného zájmu na dodatečném povolení stavby spíše svědčí nebo ji spíše vylučují. V daném případě správní orgány na pomyslnou miskou vah přiložily skutečnost, že existenci nepovolené stavby je nutno přičítat toliko pochybení stavebního úřadu při doručování rozhodnutí o povolení stavby stěžovateli a že stavebníci byli po dobu více než deseti let v dobré víře, že jimi realizovaná stavba, která byla pravomocně zkolaudována, byla též realizována v souladu s pravomocným stavebním povolením. Při hodnocení takových skutečností je třeba navíc přihlédnout také k negativnímu důsledku, jež by byl způsoben rozhodnutím o odstranění stavby ve sféře oprávněných zájmů stavebníků. Rozhodnutím o odstranění stavby vždy dochází k zásahu do vlastnického práva, jež je ústavně zaručeno. Tento zásah je ústavně aprobovaný, děje-li se v souladu s čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, tj. z důvodu ochrany práv druhých a ochrany obecných zájmů, zejména lidského zdraví, přírody a životního prostředí. S ohledem na čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod však musí jakékoliv omezení vlastnického práva šetřit jeho podstatu a smysl; z toho je pak třeba dovodit nejen to, že omezení vlastnického práva se může uskutečnit pouze v přiměřené míře, nýbrž také to, že k němu lze přistoupit pouze tehdy, je-li takové opatření přiměřené zájmům, jejichž ochrana je tímto opatřením sledována. I když tedy stavební zákon předpokládá odstranění stavby, jež nebyla pravomocně povolena, jakožto opatření šetřící veřejný zájem (v daném případě veřejný zájem, aby stavba byla v souladu např. se stavebními standardy a neodporovala veřejnému zájmu na využití území), jež je ústavně přípustným omezením vlastnického práva, pak v daném konkrétním případě by takové opatření vzhledem k okolnostem případu, mezi něž je nutno zahrnout kromě splnění zákonných požadavků v § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona též skutečnost, že stavebníci absenci pravomocného povolení stavby ani nezavinili, ani o ní nemohli vědět, bylo opatřením zřejmě nepřiměřeným. Zájem na přiměřené ochraně subjektů, jež jednají v dobré víře, a na ochraně jejich vlastnického práva před nepřiměřeným zásahem, spočívajícím v daném případě v nařízení odstranění stavby, je třeba v materiálním právním státě považovat za součást veřejného zájmu obecně, a tedy i veřejného zájmu ve smyslu cit. ustanovení stavebního zákona.

Stavební úřad, jakož i žalovaný tedy postupovali správně a v souladu s dikcí zákona, jestliže po ověření splnění zákonných požadavků (tj. hledisek, z nichž je veřejný zájem podle § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá zákona povinně zkoumán) usoudili, že existenci veřejného zájmu v daném případě svědčí i příčina existence nepovolené stavby, resp. potřeba chránit dobrou víru stavebníků a jejich vlastnické právo v situaci, kdy závadný právní stav jejich stavby jim nelze přičítat. Podle Nejvyššího správního soudu by bylo naopak chybou nepřihlédnout k jisté spekulativnosti chování stěžovatele, kterému byla existence stavebního povolení dlouhodobě známa, avšak skutečnost, že mu toto rozhodnutí nebylo řádně doručeno, a tedy i neexistenci právní moci, napadl až po několika letech. Stalo se tak navíc v situaci, kdy se stěžovatel dostal do sporu se stavebníky z jiných příčin, resp. z důvodů, jež mají

ve stavebním řízení spíše povahu občanskoprávních námitek ve smyslu § 137 stavebního zákona, k jejichž řešení však není stavební úřad primárně příslušný. Ze správních rozhodnutí, jimiž byla stavba dodatečně povolena, navíc vyplynulo, že se stavební úřad a žalovaný v řízení zabývaly námitkami stěžovatele, ze kterých byl dovozován rozpor stavby s veřejným zájmem, tyto však neshledaly důvodnými a zamítly je, přičemž jejich úvahy se odrazily v odůvodnění rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se s jejich hodnocením ztotožňuje.

Lze tedy shrnout, že stavební úřad v dané věci v souladu s § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona zahájil správní řízení o odstranění stavby, jež byla realizována a užívána, přestože jeho vlastním pochybením nebylo rozhodnutí o jejím povolení pravomocné. Jestliže poté, po provedení správního řízení, vydal rozhodnutí o dodatečném povolení této stavby, konal tak způsobem, ke kterému je cit. ustanovením povinen. Podmínkou takového postupu je jednak žádost o dodatečné povolení stavby, jednak zjištění, že stavba, ohledně níž je vedeno správní řízení, není v rozporu s veřejným zájmem. Stavebníci v daném případě podali žádost o dodatečné povolení stavby, kterou doložili zákonem vyžadovanými podklady. Z rozhodnutí stavebního úřadu vyplývá, že byl posouzen soulad stavby s platnou územně plánovací dokumentací, s cíly a záměry územního plánování, obecnými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy. Správně shledány byly i další důvody svědčící veřejnému zájmu na povolení stavby. Naopak, negativní dopad stavby do oprávněných zájmů stěžovatele nad míru připuštěnou zákonem a vyplývající ze samotné skutečnosti realizace stavby na sousedním pozemku, jež by naopak mohl být dílčím důkazem o rozporu stavby s veřejným zájmem, stavební úřad nezjistil. Po provedeném správním řízení tak stavební úřad dospěl ke správnému závěru, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem. Z dikce § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona vyplývá, že v takovém případě nemá stavební úřad žádné diskreční oprávnění, nýbrž je povinen stavbu, ohledně níž je vedeno správní řízení o odstranění stavby, dodatečně povolit. Proto ani žalovaný, ani soud nepochybily, když konstatovaly, že v daném případě byly podmínky pro dodatečné povolení stavby splněny.

Nejvyšší správní soud se při přezkoumávání rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích naopak nezabýval námitkami stěžovatele, které uplatnil bez dalšího upřesnění, konkretizace či doplnění formou odkazu na námitky jím uplatněné v řízení před krajským soudem v žalobě. Takovou formulaci kasační stížnosti nelze považovat za řádně uplatněné stížní námitky podle ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., které by Nejvyššímu správnímu soudu v souladu se zásadou dispozitivnosti umožnily přezkoumání napadeného soudního rozhodnutí v jimi vymezeném rámci. Z obecné formulace zde obsažené není jasné, jaká jeho práva, jež vyplývají z postavení účastníka stavebního řízení podle ust. § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., byla dle názoru stěžovatele porušena.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění řádně uplatněných důvodů kasační stížnosti a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích shledal zákonným. Proto kasační stížnost proti napadenému rozsudku podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Osobám zúčastněným na řízení nebyly soudem uloženy žádné povinnosti, v souvislosti s nimiž by jim mohly vzniknout náklady, na jejichž náhradu by jim náleželo právo (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu